

Zaključci Vijeća o Demokratskoj Republici Kongu

1. Europska unija i dalje je vrlo zabrinuta zbog političkog stanja u Demokratskoj Republici Kongu, koje je posljedica zastoja u provedbi uključivog političkog dogovora od 31. prosinca 2016. i sigurnosnog stanja u nekoliko regija te zemlje u kojima je opažena prekomjerna upotreba sile. Stanje se dodatno pogoršalo zbog gospodarske i proračunske krize koja snažno pogađa stanovništvo.
2. EU pozdravlja dogovor od 31. prosinca 2016. koji je jedini način za učvršćivanje nužne legitimnosti institucija, uključujući i predsjedništva, koje bi trebale upravljati državom tijekom tranzicije. Ni smrt oporbenog vođe Etiennea Tshisekediya ni sigurnosno stanje ne mogu biti izgovorom za dovođenje u pitanje tog procesa koji mora dovesti do demokratske i mirne promjene vlasti. Tim se dogovorom, između ostaloga, predviđa da predsjednik nastavi obnašati svoju dužnost, pri čemu se uvjetuje da predsjednika vlade imenuje opozicija te da sve institucije budu privremeno osigurane do kraja godine. Povrh toga, njime se isključuje mogućnost da sadašnji predsjednik ostane na dužnosti istekom tog roka. EU ističe kako je hitno potrebno da svi dionici, te osobito predsjednička većina, učinkovito provedu dogovor kako bi se izbori održali prije kraja 2017. i osigurao puni ustavni legitimitet. Nedavno imenovanje novog predsjednika Odbora mudraca iz koalicije *Le Rassemblement*, koji će ujedno obavljati i dužnost predsjednika Nacionalnog vijeća za praćenje dogovora (CNSA), predstavlja prvi korak u tom smjeru.
3. S time u vezi EU ponovno ističe da potpuno podupire Katoličku biskupsku konferenciju (CENCO) kao posrednika čiji su moralni autoritet, nepristranost i legitimnost nužni za uspjeh tog procesa te kojeg kao takvog priznaju svi kongoanski dionici. Podupire preporuke iz poruke s plenarne skupštine CENCO-a 22. veljače 2017. te poziva regiju i međunarodnu zajednicu da ustraju u svom angažmanu na strani CENCO-a. EU osuđuje nedavno nasilje nad crkvama i drugim institucijama CENCO-a te podsjeća da će odgovorne osobe morati odgovarati za svoja nedjela.
4. Duboka institucionalna, sigurnosna i društveno-gospodarska kriza koja potresa tu zemlju može se nadvladati samo potpunom provedbom dogovora od 31. prosinca 2016. te konstituiranjem vlade koja će imati dostatan legitimitet da povede zemlju u izbore. Nužno je ostvariti konkretan napredak te, posebice, hitno imenovati predsjednika vlade iz koalicije *Le Rassemblement*. Jednako tako potrebno je hitno osigurati provedbu mjera za smanjenje napetosti, kao što su oslobađanje političkih zatvorenika i trenutačan prestanak zlostavljanja koja trpe, prestanak zastrašivanja i proizvoljnih uhićenja protivnika i građanskih aktivista te prekid svih politički motiviranih sudskih postupaka. EU primjećuje ograničeno sudjelovanje žena u političkom dijalogu te poziva na olakšavanje njihove uključenosti u provedbu dogovora.
5. EU ističe da je za provedbu demokratskog i vjerodostojnog izbornog procesa odgovorno Neovisno nacionalno izborno povjerenstvo (CENI) koje u njemu mora imati ključnu ulogu. Stoga ponovno poziva na poduzimanje dodatnih mjera u pogledu transparentnosti CENI-ja i upravljanja njime te na hitno određivanje realnog i sporazumnog izbornog kalendara i proračuna kako bi se izbori održali prije kraja 2017. EU poziva Nacionalnu skupštinu da što prije donese potrebne zakonske mjere za održavanje izbora te za uspostavu CNSA-a koji bi, s obzirom na navedeno, imao ključnu ulogu u nadziranju CENI-ja. Ti će elementi, kao i preuzimanje financijskih obveza buduće vlade, doprinijeti povjerenju kojim se EU-u i drugim partnerima omogućuje mobilizacija potpore izborima.
6. Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda obnovit će u ožujku mandat misije MONUSCO. Tom će se prigodom prioritetno morati osigurati sredstava kako bi se ta misija mogla suočiti s novim političkim i sigurnosnim izazovima istodobno jačajući mehanizme za zaštitu civila te pružajući odgovarajuću potporu izbornom procesu.
7. EU snažno osuđuje nedavna teška kršenja ljudskih prava u DR Kongu te podsjeća na to da je borba protiv nekažnjavanja – ma tko bili počinitelji – jedan od uvjeta za mirnu tranziciju i trajnu stabilizaciju zemlje. Vlasti moraju zajamčiti puno poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda te, osobito, slobodu izražavanja, među ostalim i kad je riječ o neovisnim medijima, te slobodu udruživanja. EU s obzirom na navedeno smatra ključnim u cijeloj zemlji osigurati nesmetano djelovanje Zajedničkog ureda Ujedinjenih naroda za ljudska prava u DR Kongu (BCNUDH).
8. EU žali zbog izbijanja nasilja u trima provincijama Kasaija i u središnjem Kongu, koji su primjer rizika od velikog pogoršanja stanja kojem je izložena zemlja. EU i članovi Vijeća sigurnosti UN-a zabrinuti su zbog nedavnih informacija o teškim kršenjima ljudskih prava i humanitarnog prava koja su počinile lokalne milicije u provinciji Kasai, osobito zbog nezakonita novačenja i

iskorištavanja djece-vojnika, kao i zbog ubijanja civila od strane snaga sigurnosti DR Konga, što bi se prema međunarodnom pravu moglo smatrati ratnim zločinima. EU se pridružuje pozivu Vijeća sigurnosti UN-a od 25. veljače 2017. kojim se od vlade DR Konga zahtijeva neodložno otvaranje vjerodostojne i nepristrane istrage o tim događajima kako bi se odgovorne osobe privele pravdi te ujedno izražava želju da se neovisnim međunarodnim istražiteljima uputi poziv kako bi pružili potporu tom procesu.

9. EU je vrlo zabrinut zbog pogoršanja humanitarnog stanja u nekoliko regija zemlje te ističe nužnost poštovanja humanitarnih načela i osiguravanja pristupa pogođenom stanovništvu.

10. Stanje na istoku, u provincijama Kivu i u Tanganjiki, i dalje izaziva zabrinutost, kao i informacije o mogućem ponovnom naoružavanju bivših pobunjenika iz skupine M23. EU podsjeća na odgovornost vlasti DR Konga i potiče FARDC da – s potporom MONUSCO-a – učini sve kako bi se zaštitilo stanovništvo. U pogledu skupine M23, EU podsjeća na obveze iz deklaracija iz Nairobija iz prosinca 2013. te na načela iz Okvira za mir, sigurnost i suradnju za DR Kongo i regiju.

11. EU podsjeća odgovorne političare i članove snaga sigurnosti da je spreman donijeti nove pojedinačne mjere ograničavanja protiv onih koji bi bili odgovorni za teške povrede ljudskih prava, koji bi poticali na nasilje ili bi ometali iznalaženje sporazumnog i mirnog rješenja krize kojim se poštuju težnje kongoanskog naroda da izabere svoje predstavnike. EU poziva visoku predstavnicu da započne s radom u tu svrhu.

12. EU potvrđuje spremnost da što prije sudjeluje u političkom dijalogu s budućom vladom na najvišoj razini, u skladu s člankom 8. Sporazuma iz Cotonoua. Spreman je pružiti potporu, među ostalim i financijsku, izbornom procesu koji ispunjava sve potrebne uvjete. EU je ujedno spreman i dalje podupirati kongoansko stanovništvo koje se svakodnevno suočava s teškim društveno-gospodarskim poteškoćama te podupire ponovni nastavak dijaloga, i to strukturiranoga, s međunarodnim financijskim institucijama kako bi se za sadašnju gospodarsku i proračunsku krizu pronašlo trajno rješenje.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press